

χικόν και σταυροπηγιακόν μοναστήριον, τὸ τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁμοουσίου καὶ ζουαρχικῆς Τριάδος, πρὸ χρόνων ἤδη τριῶν ἐδέδοτο τῷ ὀσιωτάτῳ ἐν ἱερομονάχῳ κυρ. Ίακώβῳ, μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ κτημάτων αὐτοῦ, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, ἐν καταστάτῳ ἀκριβῶς καταγεγραμμένων ἐπὶ πενταετίᾳ, διὰ συνοδικοῦ πατριαρχικοῦ γράμμα-τος, γεγραμμένου κατὰ τὸ ῥῆμα κατὰ μῆνα Δεκέμβριον, ἐπὶ συμφωνίᾳ ὅπως ἔχον τὴν διοίκησιν αὐτοῦ καὶ νεμόμενος χρόνους πάντε τὰς προ-σόδους καὶ ἐπικυρσίας αὐτοῦ, ἀποδῶ εἰς τὸ κοινόν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, λόγῳ πικρώσεως ἐπὶ μετρητοῖς γροσίοις δεκαπέντε χιλιάδων, τὰ μὲν ἡμίση γροσία=7,500 ἐπὶ προθεσίμῳ χρόνῳ ἐνός, ὧν τὴν ἀπόδοσιν ὀφείλων ποιῆσαι κατὰ τὴν συμφωνίαν ἢ αὐτοῦ ὁσιότης, διὰ τὸ ἀνώμαλον ὅμως τῶν περιστάσεων, καὶ τὴν προβεβλο-μένην παρ' αὐτοῦ δυστυχῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ ἀφορίαν καὶ ἀνέγκιαν, μέχρι νῦν οὐκ ἠδυνήθη ποιήσασθαι, τούτου ἕνεκα ἀφαι-ρεθείσης ἀπ' αὐτοῦ κατὰ λόγον δίκαιον τῆς ἐπιστασίας, καὶ πάσης πληρεξουσίου διοικήσεως τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου καὶ τῶν πραγ-μάτων αὐτοῦ, ἢ μετριότης ἡμῶν, καὶ ἢ περὶ ἡμᾶς ἱερὰ ἀδελφότης, τῇ ὁμοφώνῳ συγκαταθέσει καὶ τῶν τιμωτάτων τοῦ κοινῷ ἐπιτροπέων με-τενεγκόντες δεδώκαμεν αὐτὸ ἐπὶ ταῖς ἀνωτέρω συμφωνίαις, μετὰ προ-σθήκης ἐτι τριῶν πρὸς τοῖς πάντε καὶ ἐπὶ ἐπιμετρήσει τῶν ὀφειλομένων γροσίων 7500, τῷ εὐγενεστάτῳ Ἀρχοντι Χατμάνῳ, ἡμετέρῳ κατὰ πνεῦμα υἱῷ ἀγαπητῷ καὶ περιποθητῷ, κυρίῳ Στεφάνῳ Βογορίδῃ, ἀξίωσιν ἡμῖν περὶ τούτου προσενεγκόντι καὶ κατὰ θεοφιλή σκοπὸν τῆς βελτιώσεως αὐτοῦ αἰτησιμένῳ καὶ ἀνεθέμεθα τὴν διοίκησιν καὶ οἰκονο-μίαν αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν πληρεξούσιον ἐπιστασίαν τῆς αὐτοῦ Εὐγενείας, ὑπισχνουμένῳ ἐν προσφῶρῳ καιρῷ τὴν ἀπόδοσιν καὶ τῶν ὀφειλομένων γροσ. 7,500. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ ἐγένετο καὶ ἡ προσθήκη τῶν τριῶν ἐτῶν, ὥστε ἔχειν τὴν προστασίαν καὶ διοίκησιν τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου, μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων αὐτοῦ, καὶ κτημάτων καὶ μετὰ πάσης τῆς καρποφορίας τῶν προσόδων αὐτοῦ· ἐπ' ᾧ καὶ γράφον-τες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ εἰρημένον ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ ἱερὸν καὶ Σαβί-σμιον ἡμέτερον πατριαρχικόν καὶ σταυροπηγιακόν μοναστήριον τῆς

ἀγίας καὶ ζουαρχικῆς Τριάδος, μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ κτη-μάτων καὶ ἀφιερωμάτων, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, ἀγρῶν δηλονότι καὶ ἀμπελώνων, ἐλαιόνων καὶ ἄλλων, ἅτινα διὰ καθαροῦ καταστάτῳ πα-ρεδόθησαν τῇ αὐτοῦ Εὐγενείᾳ, ὑπόρρη καὶ γνωρίζεται ὑπὸ τὴν ἐπι-στασίαν, διοίκησιν καὶ οἰκονομίαν τοῦ διαληθθέντος κατὰ πνεῦμα ἡ-μῖν υἱοῦ ἀγαπητοῦ εὐγενεστάτου Ἀρχοντος Χατμάνου κυρίου Στεφάνου Βογορίδου, ἐπὶ χρόνους πάντε, ἀρχομένης τῆς προθεσμίας ἀπὸ τοῦ ἤδη τρέχοντος χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἐνάτου σιτηρίου ἔτους, κατὰ Δεκέμβριον, μέχρι τοῦ ἐλευσομένου 1834 ἔτους κατὰ Δεκέμβριον καθ' ὃ ἔτος τελευτῇ ἢ πενταετίᾳ τῆς συμφωνηθείσης προθεσμίας καὶ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἢ αὐτοῦ Εὐγενεῖα καρπῶται αὐτὰ καὶ νέμῃται καὶ ἀπολαμβάνῃ πάσης τὰς προσόδους καὶ ἐπικυρσίας αὐτοῦ, καὶ πᾶν ἄλλο κύριον καὶ τυχερόν εἰσόδημα μετὰ τῆς ἐξ ἰδίων καταβολῆς τῶν εἰς περιποίησιν καὶ ἐπισκευὴν καὶ καλλιέργειαν ἀπαιτουμένων ἐξόδων καὶ ἄλλων συνήθων δαπανημάτων, μηδὲν ἐνεχομένου ἐν τούτοις τοῦ κοινῷ, προνοῶν ἐμψρόνως καὶ ἐπρόρων περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν συ-ζομένων ἐν αὐτῷ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων, ἵνα μηδὲν ἐξ αὐτῶν ἐξίτηλον γένηται, καὶ ἀξίους ἀποκαθιστῶν οἰκονόμους καὶ ἐπιστάτας ἐπιμελουμένους εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων, καὶ ἔργον ἔχοντας τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω αἰψίην καὶ βελτίωσιν αὐτῶν, ἐλευθέρου φυλαττομέ-νου παντὸς χρέους τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου, ὡσπερ καὶ παρεδό-θη τῇ αὐτοῦ Εὐγενείᾳ, εἰ δὲ ἐν τῷ διαστήματι τῆς συμφωνημένης προθεσμίας φανῇ χρέος πολὺ ἢ ὀλίγον ἔχει λογίζεσθαι ἴδιον, καὶ οὐκ τοῦ μοναστηρίου. Συμπληρωθείσης δὲ τῆς πενταετοῦς προθεσμίας ἔχει παραχωρεῖν καὶ ἐπιστρέφειν αὐτὸ εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ πάντων τῶν εἰρημένων πραγμάτων καὶ κτημάτων αὐτοῦ κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων διὰ τοῦ εἰρημένου καταστάτῳ, ὡσπερ καὶ παρέλαβεν. Ἐπὶ τούτοις οὖν συμφωνίαις καὶ ἀμοιβαίαις ὑποσχέσεσιν, ἔχει διοικεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἐνθέσμου ἐπιστασίας τῆς αὐτοῦ Εὐγενείας τὸ εἰρημένον ἱερὸν μοναστή-ριον, ὑπὸ κανονικοῦ ἡγουμένου, ὅστις ἂν ἀξίος ἐκλεγεί ἀποκατασταθῇ ἐν αὐτῇ τῇ κυριαρχικῇ ἡμῶν ἀδελφῇ καὶ κανονικῇ ἐπικυρῶσει τῆς ἀπο-καταστάσεως αὐτοῦ, ὅστις ὀφείλει ἀνυσιάκτως διατηρεῖν ἀπαραχάρκτα μέχρι κεραίας τὰ ἐπιχειρηθέντα τῷ ἱερῷ τούτῳ μοναστηρίῳ προνόμια τῆς Σταυροπηγιακῆς ἀξίας, ἐτι δὲ καὶ τὴν ἐπιτροπεύσαν ἐν αὐτῷ τάξιν

τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ ἐν αὐτῷ ἱεροῦ ναοῦ καὶ τὴν σεμνότητα καὶ κοσμιότητα τῶν ἡθῶν τῶν ὑπ' αὐτῷ διατηρούμενων ἱερωμένων καὶ ἄλλων ὑπουργῶν. Ὅθεν εἰς ἐνδείξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν ἐκκλησιαστικὸν καὶ Συνοδικὸν γραμμα καταστρωθὲν ἐν τῷ τοῦ κοινοῦ κώδικι καὶ τῇ σφραγίδι αὐτοῦ ἐπιστημυθῆν.

Ἐν μηνί Ὀκτωβρίῳ Ἰνδικτιῶνος αἰκῆ'

† Ὁ Χάλκηδόνος Ζαχαρίας

† Ὁ Λέριον Νικηφόρος

Μετ' ὅλα ταῦτα, ὡς συμπεριάνει ἕκαστος, ἡ κατάστασις τῆς μονῆς ἡμῶν δὲν ἦτο ποσῶς εὐχάριστος· εἰς ἐπίμετρον ὁ ἐπελθὼν σφοδρὸς σεισμὸς κατηδάφισε καὶ κατέστρωσε πᾶν τὸ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς περισωθῆν, μὴ φεισθεῖς οὐδὲ τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας. Καὶ ἔκειτο πάλιν διὰ πολλοστήν φρονὴν ἡ Μονὴ οἰκτρὸν ἐρείπιον καὶ ἄμορφος μᾶζα λίθων καὶ πλίνθων προκαλοῦσα τὸ ἄλγος καὶ τὴν συμπάθειαν τῶν θεωμένων αὐτῆν.

ΜΕΡΟΣ Ζ'.

ΝΕΟΣ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ο Δ'.

§ 1.

»Νῦν δ' αὐτὴν τὸ τρίτον πατριαρχικῆς κῆρυξ αὐτῆς τῆς Τριάδος κίτρης Γερμανὸς ἰδρύσαστο· Ἄμφι δὲ δώματ' ἔτευξεν, ἀνάκτορον ἔμμικται ἐσθλά τῆς θείης σοφίης, πᾶσι διδασκομένους».

Δὲν ἦτο θέλημα Θεοῦ νὰ ἐκλείψῃ ὀλοτελῶς τὸ ἀθάνατον τοῦτο καθίδρυμα τοῦ ἀθανάτου Πατριαρχοῦ Φωτίου· ἡ θεία Προνοία προσορίζουσα αὐτὸ εἰς αἰῶνα δόξαν καὶ ἐγκυλλώτισμι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἠδύκτισε ν' ἀγαδείξῃ νέον κήτορα καὶ ἀνακαινιστὴν

αὐτῆς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ φιλομούσου καὶ φιλοεθνοῦς Πατριαρχοῦ Γερμανοῦ τοῦ Δ'. Ὅστις παλαίων ἐν μέσῳ ποικίλων ἀντιδράσεων ἀπὸ μέρους μιτοκάλων φεοδιελέγων, ἐμπλεως ἀγίου πυρὸς καὶ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, μὲ μόχθους ἀπείρους καὶ θυσίας ὑπερανθρώπους οὐ μόνον ἀνεκαίνισε καὶ εἰς τὴν προτέρην αὐτῆς περιορῆν ἀποκατέστησεν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέγιστον ἡδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ ὄνειρον προσφιλέ, τὸ ὁποῖον ἦλοι ὠτειροτόλημαν, καθιδρύσας ἐν αὐτῇ τὴν πρώτην Σχολὴν τῆς Θεολογίας ἀνὰ τὸ κλίμα τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Θρόνου, ὅπως ἐν αὐτῇ σφρηλατηθῶσιν οἱ θρησκευτικοί, ἡθικοὶ καὶ ἐθνικοὶ διδάσκαλοι καὶ καθηγημόνες, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας «πλειὰς ὄλη ἱεραρχῶν καὶ ἀνοτέρων κληρικῶν διὰ τῆς θερμῆς καὶ πεφωτισμένης αὐτῶν φιλοπατρίας καὶ τῆς ἀτρομήτου ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν ἐθελουσίας ἀνεδείχθησαν γενναῖοι φρουροὶ καὶ ἀμύνητορες τῶν ἐθνικῶν καὶ τοῦ ἀληθοῦς ποιμένος τὰ φωτεινὰ ὑποδείγματα».

Ἰδοὺ πῶς ὁ ἀοίδιμος πατριαρχικῆς ἐξισταρεῖ τὰ τῆς ἀνοικοδομῆς τῆς μονῆς καὶ τῆς συστάσεως Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν αὐτῇ εἰς τὸ κατὰ τὸ 1843 ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθῆν ὑπὲρ τῆς μονῆς συγγιλιῶδες γραμμα:

«Τοῖς τὰ κοιὰ πράττουσι καὶ μάλιστα τοῖς ἀναξιοσμένοις τὴν ἀνωτίτην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, ὀφειλὴ καθέστηκεν ἀπαραίτητος ἡ διηγετικῆς μέριμνα εἰς τοῖς καλῶς ἀρξασμένοις, ὅπως τε αὐτοῖς τὸ ἀνάλογον τέλος θηράσιμον γένηται καὶ κατὰ σκοποῦ χωρήσῃ τοῦ γχείρημα καὶ πάσης περιπετείας ἀμιγῆς καὶ ἀνώτερον... Καὶ γὰρ τὸ ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ ἐκ παλαιοῦ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐπὶ τὰ δεξιὰ τῷ ἐντεῦθεν ἐκεῖ καταπλέοντι λόφου ἰδρυμένον ἱερὸν μοναστήριον, τὸ τιμῶμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος, διαφόροις περιπεσὸν περιπετείας καὶ ὑπὸ διαφόρων περιελθὸν προσώπων διοίκησιν, καὶ διαφόρους ὑποστάς ζημίας καὶ ἀτυχίας, τῶν τε κινήτων καὶ ἀκινήτων κτημάτων καὶ ἀριερωμάτων, ἐφ' ὧν οὐσιώδης τις πρόσσδος ἐγένετο αὐτῷ στερηθῆν καὶ ἐσχάτως καὶ μέρος μὲν πυρκαϊαστον γενόμενον, κατὰ μέρος δὲ καταστρωθῆν καὶ κατακρημνισθῆν, τέλος κατέστη ἐρείπιον διαρραγείσης ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῆς ἐν αὐτῷ ἱερᾶς ἐκκλησίας.

»Ἡ μετριότης οὖν ἡμῶν, ἡ ἐλέῳ Θεοῦ ἀναλαβοῦσα τοὺς πνευματικούς οὐκίας τοῦ παγκοίνου σκάφους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν μέριμναν τῶν ἀπανταχοῦ ἱερῶν ἐκκλησιῶν καὶ θείων σινηωμάτων, εἴτε δὴ καὶ

πρότερον γνώσκουσα καλῶς καὶ ἤδη ἀπελθοῦσα ἐπίτηδες ἐπεὶ μετὰ τινῶν τῶν περιποηθέντων συναδέλφων καὶ ἰδίοις ὀφθαλμοῖς ἰδοῦσα τὴν τοιαύτην ἔλκειν τούτου κατάστασιν καὶ περιλήψασα, ὡς εἰκός, κατ' ἀφειλεκτικὴν αὐτῆς πρόνοιαν καὶ φροντίδα ἔγνω ἀναλαβεῖν τὴν ἀνοικοδομὴν τούτου ἐπὶ θεοφιλεῖ σκοπῷ τοῦ ἀναδειχθῆναι σχολὴν **θεολογικὴν**, ἐν εὐθέτῳ καιρῷ, ὅτε δηλονότι ἡ θεία εὐσπλαχνία καὶ φιλανθρωπία ἐπιχορηγήσῃ τοὺς ἀναγκαίους πόρους πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ τοιούτου θεοφιλοῦς σκοποῦ. Καὶ δὴ οὐκ ὀκνησάντων εἰκοσι πέντε χιλιάδας γροσίων καὶ τὸν παναγιώτατον καὶ σεβασμιώτατον προκατόχον ἡμῶν κύριον Κωνσταντῖνον τὸν Α', τὸν μακαριώτατον καὶ ἀγιώτατον πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων κ. Ἀθανάσιον καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς ἁγίους ἀρχιερεῖς συμπαραλαβοῦσαν προθύμους συνδρομητάς, καθὼς καὶ τὰ ἀπανταχοῦ κείμενα σταυροπηγιακὰ καὶ ἐνοριακὰ ἱερὰ μοναστήρια, ἐπραγματοποιήσατο τῆς ἀνοικοδομῆς καὶ ἀνεγέρσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ καὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ οἰκημάτων καὶ ἀνεκαλέσασθαι τὸ ἱερὸν σκήνωμα εἰς τὴν ἀρχαίαν μοναστηριακὴν μορφήν.

«Ἄλλ' ἵνα διαμένῃ τοῦ λοιποῦ τοῦτο ἀνώτερον οἶασον καταγράσεως καὶ ἰδιοτελοῦς γνώμης καὶ ἵνα ἐν εὐθέτῳ καιρῷ ἀναδειχθῇ **Σχολεῖον Θεολογικόν**, ἀναγκαιότατον ἡγήσατο τὴν ἀνανέωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ σταυροπηγιακῆς ἀξίας καὶ χάριτος... ὅπως ὑπάρχη καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γνωσθήσεται ἡμέτερον Πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακόν, ἐλεύθερον, ἀδούλωτον, ἀκαταπίτητον καὶ ἀκαταξήνητον καὶ μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκείμενον εἰμὴ τῷ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ Ἀπιστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνον διοικουμένον καὶ διεξιγόμενον μνημονεομένον ἐν αὐτῷ ἀεννάως καὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος καὶ ὡς ἀνοικοδομηθῆναι ἐπὶ θεοφιλεῖ σκοπῷ σχολεῖου θεολογικοῦ, οἰκῆται παρὰ διδασκάλων θεολόγων καὶ μαθητῶν ἱερομένων καὶ μελλόντων ἱεροθῆναι, καὶ **σὸχι παρ' οἰκογενειῶν** μετὰ γυναικῶν καὶ παίδων».

Παραισαυτικώτερον ἦμος ὁ δεινμητοῦ Πατριάρχης ἐκτίθει τὰ τῆς ἀνοικοδομῆς εἰς τὰ ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ, τὰ ὅποια ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ κρυψάνου τῶν καθ' ἡμᾶς δημοσιογράφων, τοῦ θαλεροῦ καὶ ἀκαταπότητου γέροντος κ. Στ. Βουτυρά ἐν τῷ ἡμερολογίῳ «Χρόνος» κατὰ τὸ 1869 καὶ τὰ ὅποια διὰ τὸ δυσεύρετον τοῦ ἡμερολογίου θὰ ἐπε-

θύμουν νὰ περιλάβω ἐν τῇ παρουσίᾳ Μελέτη μου, ἐὰν μὴ αἱ ἐκδοτικαὶ δυσχέρεια μὲ ἀπέτρεπον τοῦτου(*)

Τοῦτο μόνον θὰ ἀναφέρω, ὅτι ὁ ἱερὸς πατριάρχης τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1844 ἐπετέλεσε τὰ ἐγκαίνια τῆς μονῆς καὶ εἶτα ἐν τῷ Μ. Συνόδικῳ αὐτῆς ἀπεξεδύθη τὴν πατριαρχικὴν στολήν, ἐπέπε μετὰ τὸ «Δι' εὐχῶν» τοὺς ἀξιοσημειώτους τούτους λόγους: «Δόξα σοι ὁ Θεός· ἀτελείωσε τὸ ἔργον τοῦτο τὸ θαύραστον, δὲν ἔγεινα Πατριάρχης διὰ κέρδος ἢ διὰ δόξαν. Τώρα ἄς πάρουν τὴν Πατριαρχεῖαν νὰ ἡσυχάσουν!».

Πόσας ἄρα γε πικρίας θὰ ἐδοκίμασεν ὁ αἰδιδιμος, πόσα πικρὰ ποτήρια θὰ ἐποτίσθη παρ' ἐκείνων, οἵτινες λόγῳ τῆς κλήσεως καὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν θέσεως ἔπρεπε νὰ τῷ εἶναι ὄχι ἐνάντιοι, ἀλλ' ἐν παντὶ συνεργάται προθύμοι, ὥστε νὰ ἐκφέρῃ μὲ τόσην ὀδύνην τὸ ἐγκάρδιον παρῆλλον «τώρα ἄς πάρουν τὴν πατριαρχεῖαν νὰ ἡσυχάσουν!» Μακίριε Πατριάρχη Γερμανῆ Δ' ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ. Τὸ ἔργον τὸ σὸν ἐπετεύχθη. ἡ δόξα σου ἀπεκρυσταλλώθη καὶ ἡ πρὸς σὲ εὐ-

(*) Ὁ Πατριάρχης Γερμανὸς Συνόδικῃ ἀποφάσει ἐπέβαλε συνδρομὴν ἀνά 12 καὶ 20 γροσια παρ' ἑκάστου τῶν ἐντός καὶ ἐκτός τῆς Βασιλευσούσης ἱερομένων, ἐγκυκλίους δὲ ἐπιστολὰς ἀπέστειλεν εἰς ὅλους τοὺς Ἀρχιερεῖς τοῦ Οἴκου. Θρόνον καὶ τὰς Ἀυτοκεφάλους ἐκκλησίας, καθὼς καὶ εἰς τὰς Μητροπόλεις καὶ Ἐπισκοπὰς τῆς Μολδοβλαχίας, καὶ τὸ ἅγιον Ὄρος. Αἱ δύο πρὸς τοὺς τελευταίους ἐπιστολαὶ ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: (*)

«Ὅσιώτατοι ἡγούμενοι καὶ λοιποὶ πατέρες τῶν ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ ὄρει τοῦ Ἄθως κειμένων Ἱερῶν καὶ σεβασμιῶν ἡμετέρων πατριαρχικῶν καὶ σταυροπηγιακῶν εἰκοσι μοναστηρίων· τέσσα ἀγαπητὰ κτλ. Διὰ τῶν ἐνταῦθα ὁμοιωμάτων Ἐπιτρόπων ἐλάβημεν τὰς προσνεχθεῖσας κοινῶς δέκα χιλιάδας γροσια ὑπὲρ συνδρομῆς εἰς τὴν ἀνοικοδομὴν ἐν Χάλκῃ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἀποδεξάμενοι σὺν εὐμένῳ τὴν τοιαύτην θαύραστον προσφορὰν σας, κατεστήσαμεν ἅπαντας τοὺς ἐκκλησιαστικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, τὰς ὁποίας ἀπαδίδοντες ἡμῖν καὶ διὰ τῆς παρουσίας ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, καὶ ἐξαιτούμενοι ἀνωθεν ὑπὲρ ὑμῶν ἀντάξιον τὴν ἀντίδοσιν τῆς τοιαύτης ἀγαθοεργίας, δὲν λείπομεν ἅμα νὰ δηλοποιήσωμεν, ὅτι διὰ τὰ ἀδράτατα ἔξοδα τῆς ἀνοικοδομῆς τῶν οἰκημάτων, καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα χρεὴ μετὰ τὴν κοινὴν συνδρομήν, ἔμεινεν ἀνοικοδόμητος ἡ Ἱερὰ Ἐκκλησία,

(*) Κῶδιξ 21 σελ., 349

γνωμοσύνη τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας περιμένει ἀναλλοίωτος, Ἄν, ὡς μὴ ὄφειλε, καὶ τινες ἐκ τῶν συναδέλφων σου, τῶν προκατόχων ἢ διαδόχων σου ἀπεδείχθησαν ἀνάξιοι τῆς κλήσεως καὶ τοῦ προσρισμοῦ των, μόνον πρὸς κενὴν δόξαν καὶ κέρδος ἴδιον ἀναρριχηθέντες ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου, ἀλλὰ πολυπλοῦς θρόνου σου, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τινες ὡς σὺ ἀξιοὶ καὶ ἀνεπαίσχυντοι ἐργάζαι ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου, γενναῖοι καὶ ἀκλόνητοι πρόμαχοι τῶν παραδόσεων, ἀληθῆ ἀγαλλισματα καὶ ἐγκαλλωπίσματα τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΤΟΥ Δ' ΕΓΓΕΡΘΕΝΤΟΣ

ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ἐπιζώντων μαθητῶν τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων καὶ πρὸς πληροφориαν τῶν νεωτέρων δὲν ἐθεώρησα ἄσκοπον τὴν δημοσιεύσασιν σύντομον περιγραφὴν τῆς Μονῆς ἡμῶν ὑπὸ τινος τῶν μαθητῶν τῆς θεολογίας, γραφείσασιν κατὰ τὸ ἔτος 1858 καὶ περιέχουσαν ἔμυδρον εἰκόνα τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ Δ' ἀνεγερθέντος κτιρίου αὐτῆς, ὅπερ ὑπελείπετο μὲν κατὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ σημερινοῦ, ἐνεῖχεν ὅμως τὸ ἐπιβάλλον καὶ συγκινῶν.

«...Καὶ ἐν πρώτοις ἀρχομαὶ ἀπὸ τῆς ἔξωθεν τῆς Μονῆς πλατείας, ἧτις κατέχει τὸ δυτ. μέρος αὐτῆς, κατάρτυες καὶ εὐφρόσυνοι ἀείποτε

ἄμια δὲ καὶ τὰ προερέψασιν τὴν ἱερότητά σας, ὅπως, ἐπειδὴ χρειαί τῆς ἀνοικοδομῆς καὶ τῆς ἱερῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐξηγήθη καὶ παρ' ἄλλων μερῶν προαιρετικῆ ὑπὲρ αὐτῆς συνδρομῆς, φιλοτιμηθῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ προσενέγκητε προαιρετικῶς καὶ περὶ τῆς οἰκοδομῆς ταύτης, καταγράφοντες τὸ προαιρετικὸν σας ἔλεος ἐν τῷ πρὸς τὴν Κοινότητα στελλομένῳ ἐκκλησιαστικῷ καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ σας καταστήτῳ τὰ ἀτομικά σας ὀνόματα, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γονέων καὶ συγγενῶν σας καὶ ἐγχειρίζοντες ἅπαντα πρὸ τὴν κοινότητα μετὰ τῆς προαιρετικῆς σας συνδρομῆς εὐσεβάτως, ὅτι ἐκτός ὑποῦ θέλετε ἔχει αἰώνιον τὸ μνημόσυνον ἐν τῇ οἰκοδομηθησομένῃ ἱερῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ καθοσίωσει τῆς ἐκτελέσαντες πατριαρχικῶν συλλετουργῶν, θέλει μνημονεύσω-

οὔσα διὰ τὸ ζωογόνον καὶ καθαρὸν τοῦ ἀέρος. Ἐν τῇ πλατείᾳ ὑπάρχουσι ποικίλα δένδρα, οἷον κυπάρισσοι, ἐλαῖαι, πίτνες, δρυῖς, φιλιράι καὶ λοιπά. Ἐἰς ἀπόστασιν 15 βημῶν ἀπὸ τῆς δυτικῆς πύλης ὑπάρχει δεξαμενὴ, ὑποδεχομένη διὰ σωλήνων τὸ ἐκ τῆς στέγης τῆς Μονῆς διαρρέον βροχίον ὕδωρ, γλυκύτατον ὄν καὶ πρὸς πέμψιν λίαν ἐπιτήδειον ὃ δὲ ἐπὶ τοῦ στομίῳ λαξευτὸς λίθος ἔστι μαρμαρίνου καὶ στρογγύλος ἐπὶ τούτῳ στηρίζονται ὀρθῶς τρεῖς σιδηραὶ ράβδοι, ἐφ' ὧν περιτρέφεται στροφεῖον δι' οὗ ραδίως ἐκ τῆς δεξαμενῆς τὸ ὕδωρ ἀντλοῦται. Πέριξ τοῦ λίθου τούτου καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν ὑπάρχουσι γραμμῆματα μεγάλα λαξευτά, καὶ σταυροὶ πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος ἔχοναι δὲ αὐτως:

- ὕδωρ ἀρύσασθε γλυκὺ, πίετε δροσισθήτε
- » τὸν Σαμοὴλ ἠγοούμενον, ἅπαντες ἐδῆθηθητε,
- » καὶ τοῦ φιλελεήμονος, κτήτορος συγχωρεῖτε,
- » οὗ ἔργον τὸ ψυχωφελές, δέομαι, μιμηθεῖτε».

Ἐξ ὧν πᾶς τις εὐκόλως ἐννοεῖ, ὅτι ἐνταῦθα ἐτέθη ὅτε ἐπὶ Σαμοὴλ ἀνεκαινίσθη. Ἀπὸ τῆς δεξαμενῆς μέχρι τῆς πύλης τῆς Μονῆς τὸ μέρος

μὲν τῶν ἐν τῇ καταστάτῳ σας, ὡς εἴρηται, ὀνομάτων ἡμῶν καὶ τῶν γονέων καὶ συγγενῶν σας. Ὅθιω προερέψασιν ὑμῶν καὶ ἤδη ἐκκλησιαστικῶς καὶ περιεμένομεν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν προτροπῶν.

Ἡ δὲ τοῦ Κυρίου χάρις καὶ εὐοχία Ἰούnius.

Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης

Καισαρείας Παΐσιος, Ἡρακλείου Διονύσιος, Κυζικίου Μελέτιος, Νικομηδείας Διονύσιος, Χαλκηδόνος Ἱερόθεος, Δέρκων Νεόφυτος, Ἰωαννῶν Ἰωαννῆμ, Διδυμοτείχου Βησσαρίων».

Κατὰ τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ ἐγένετο ὁμοία Συνοδικὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Κοινότητα τοῦ Ὄρους.

Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι, οἳ τε ὑποκείμενοι τῇ ἀγνωστῇ μητροπόλει Μολδαβίας, καὶ οἳ λοιποὶ ἐντὺς τῆς θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας τιτουλάριοι ἄρχιερεῖς, ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀγαπητοὶ καὶ περιπόθητοι ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί, Ὁσιώτατοι ἠγοούμενοι τῶν Ἱερῶν μοναστηρίων, Ἀρχιμανδρίται καὶ ἄλλοι ἐμπρέποντες ἐν ἱερατικοῖς βαθμοῖς, πανευγενέστατοι ἄρχοντες, τι-

ἦτο λιθόστρωτον· ὁ δὲ βουλόμενος ἐν τῇ Μονῇ εἰσελθεῖν ἄμμι πλησιάσας τῇ θύρᾳ θεωρεῖ ἐν πρώτοις τέσσαρας λευκοὺς κλονας ξυλίνους, ἔρ' ὧν στηρίζεται μέρος θαλάμου ἐξέχοντος τῶν ἄλλων τῆς μονῆς πλευρῶν, ἑκατέρωθεν δὲ τῆς πύλης ὑπάρχει μικρὰ ἀχηθία, ἀναπληροῦσα θέαν καθίσματος. Ἐκτὸθεν τῆς θύρας εἶναι ἐναποτεθειμένον λεπτότατον μάγμαρον, διακατέχον ἅπαν τὸ τῆς θύρας πλάτος, ἔρ' ἧς ὁ Σοφώτατος ἐν διδασκάλις Κωνσταντῖνος ὁ Οἰκονόμος ἔχει ἀναγεγραμμένον θαυμαστὸν ὄντως ἐπίγραμμα, ὡς καὶ ἔτερον ἐπὶ τῆς βορείου πλευρᾶς (τὰ «χαῖρέ μοι ἀνθεμιόεσσα» καὶ «Ἴομεν εἰς Χάλκης νήσου Βυζαντίδος, ἄκρην», (περὶ ὧν κατωτέρω).

μιώτατοι πραγματευταὶ καὶ πάντες οἱ ἐνοικοῦντες φιλόκαλοι καὶ φιλελεήμονες εὐσεβεῖς υἱοὶ ἡμῶν ἐν πνεύματι περισπούδαστοι κτλ. — Ἡ κοινὴ μήτηρ, ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἀκριβεῖς ἔχουσα πληροφάνειαν τῶν φιλοκαλῶν καὶ φιλελεημόνων αἰσθημάτων ἡμῶν, οὐ διαλείπει καταστήρουσα ἡμᾶς μὲ τούτοις ἀνήκοντας ἑαίνους, καὶ τὰς ἐγκαρδίους μητρικὰς αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας. Ἐρ' ἧ καὶ προαγομένη ἦδη ἀπὸ τῆς πολυδακρύου ἀνοικοδομητῆς τοῦ ἐνταῦθα κατὰ νῆσον Χάλκην ἱεροῦ τῆς Ἰωαννικῆς Τριᾶδος μοναστηρίου ἔγνω ἐπὶ χρησταῖς ταῖς ἐλπίσι τὰ διεγείρη τὸν φιλόκαλον καὶ φιλελεήμονα ἡμῶν ζῆλον, καὶ τὰ προσκαλέσῃ ἡμᾶς ἅπαντας εἰς τὴν μετὰ τῆς γενναιότητος συνδρομῆν καὶ βοήθειαν τοῦ ἱεροῦ τούτου καταστήματος, ὅπως καθυπεβλήθῃ εἰς ὑπέρογκα χρέη, καὶ ἐν ἧ πρόκειται Θεοφιλῆς ἀκαπὸς τοῦ τὰ συγκροτηθῆ Θεολογικὸν σχολεῖον, ἀναγκασιότατον ὄν ὡς πρὸς τοὺς παρόντας καιροὺς, καθ' οὓς πολλὰ ἀναφαίνονται ἐπιβουλὰὶ κατὰ τοῦ Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἀνατολικοῦ Δόγματος, ἀναθεμένη τὴν ἐπιστάσιν τῆς συλλογῆς τῆς συνδρομῆς καὶ βοήθειας ἡμῶν πρὸς τὸν πανευγενέστατον καὶ ἡμέτερον ἐν πνεύματι περισπούδαστον υἱὸν ἀρχοντα Μέγαν Βόρνικον, καὶ Μέγαν φήτορα κύριον Θεόδωρον Γρίκον, ὡς ἐπίσης διακαῆ ζῆλον φιλοκαλίας τρέφοντα, καὶ ἀνδεικνύμενον περὶ τὰς τοιαύτας ἀγαθοεργίας. Ὅθεν γυμνῶντες διὰ τῆς παροῦσης ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς καὶ ἀποδιδόντες ἡμῖν τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφικοῦς ἀσπασμοὺς καὶ τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, προτρέπομεθα πατρικῶς, ὅπως πληροφροῦμενοι τὰ κατὰ τὸ μνησθὲν ἱερῶν μοναστηρίων, ἀναλάβητε τὸν φιλόκαλον καὶ φιλελεήμονα ἡμῶν ζῆλον καὶ ἐξ οἰκίας προαιρέσεως μετὰ γενναιότητος συνδράμητε καὶ βοηθήσητε τῷ κοινωφελῇ τούτῳ Καταστήματι καταγράφοντες τὸ τοιοῦτον ἔλεος ἡμῶν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ἐπιβεβαιωθέντι καὶ ἐπιδεδόκῃ τῇ αὐτοῦ πανευγενεῖᾳ καταλόγῳ, καὶ ἐγγειρίζοντες τὸ προσηροῦμενον ποσόν, ἵνα τὸ μὲν ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον ἀνακουρισθῇ τῶν ἐπιτεθέντων χρεῶν, ἡμεῖς

Ἐισελθὼν διὰ τῆς μεγάλης σιδηρᾶς Πύλης θεωρεῖ ἀμφοτέρωθεν θυρίδας, καὶ παρὰ τοὺς τοίχους ὑπεράνω τοῦ ἀριστεροῦ καθίσματος κρέματα μεγάλη εἰκὼν, γεγραμμένη ἐπὶ χονδροῦ πένιου καὶ ἐξιστοροῦσαι τὴν δευτέραν καὶ ῥικτινὴν τοῦ Κυρίου παρουσίαν, καίτοι δὲ παλαιά, ζωηροτάτη ὅμως πᾶσι τοῖς εἰσελευσομένοις καὶ ἐξελευσομένοις διαδηλοῖ, ὅτι οἱ μὲν δίκαιοι κληρονομήσουσι ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ ἀμαρτωλοὶ κόλασιν ἀπελευθεριῶν. Ἡρὸς δὲ τὸ δεξιὸν μέρος συνημαμένως τῇ Ἡἱεὶ ἐξήρηται ἑτέρα εἰκὼν, παριστώσα μορφὴν Γέροντος, σεμνοπρεπῆ καὶ χαρίεσσαν, ἔχοντος τὸ μὲν πώγωνα λευκότατον, τὴν δὲ ὄψιν γλυκεῖαν καὶ ζωηροτάτην. Εἶναι δὲ οὗτος ὁ δεύτερος τῆς ἱερᾶς μονῆς ἀνακαινιστῆς, Σαμουὴλ κηλούμενος, γεννηθεὶς καὶ ἀσκήσας ἐν Χάλκῃ ὀλίγους δὲ πόδας προβαίνων ἅπαντὰ ξυλίνια κιγκλίδας, δι' ὧν περὶ τὸ μέσον καὶ θύρα μεγάλη ἦν ἐσχηματισμένη. Πρὶν ὅμως φθάσῃ ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων διαλεύκων στηλῶν, ἀμφοτέρωθεν αὐτοῦ θεωρεῖ θύραν, δι' ἧς εἰσελθὼν ἀναβαίνει εἰς μεγάλην αἴθουσαν, ἐκτεταμένην καθ' ὅλην τὴν περίμετρον τῆς Μονῆς. Διευθυνόμενος δὲ πρὸς ἑνὸς μὲν θεωρεῖ πλεῖστα δωμάτια τῆς ἀρετῆς καὶ σοφίας, ἐνθὲ δὲ πλευρὰν ἀποτελουμένην δι' ἀπειραριθμῶν θυρίδων, δι' ὧν αἱ ζωογόνοι αἰμαὶ εἰσπνέουσαι καὶ αἱ φεγγαβόλοι ἀκτίνες ἀντανωλῶσαι καθιστῶσι τὴν αἴθουσαν ταύτην νέον τῶ ὄντι παρῆδεισον· ἀριθμῶνται δ' ἐνταῦθα ὑπὲρ τὰ 35 δωμάτια ἐκτὸς ἄλλων τινῶν κάτωθεν τούτων. Ἐν ἐκείνοις τοῖς δωματίοις διατελοῦσιν οἰκοῦντες ἅπαντες οἱ σεβαστοὶ τῆς Σχολῆς· Καθηγηταὶ καὶ

δὲ οἱ ἐλεήσαντες καὶ βοηθήσαντες, ὡς ἐγγίται μᾶς τοιαύτης ἀγαθοεργίας λογιζόμενοι κτήτορες, πρὸς ταῖς δαψιλεσιτέρας εὐρημίαις καὶ ἐγκαρδιωτέραις ἐκκλησιαστικαῖς ἡμῶν εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις μνημονεύσαθε ἀενάως ἐν αὐτῇ προσηροῦντες ἀναξίων τῆς ἀγαθοεργίας ἡμῶν καὶ τῶν οὐρανίων ἀναδόσεων παρὰ τοῦ δικαιοδότη Θεοῦ οὐ ἡ χάρις κτλ.

μοιγ' Ὀκτωβρίου 14'

Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
καὶ διάπυρος εὐχέτης. (*)

(*) Κἀδιὲ 21 σελ. 301

ἐπέκεινα τῶν 50 φοιτητῶν, ἐκπαιδευομένων καὶ μωυμένων τὴν εὐφροσύνην τοῦ Σωτήρος διδασκαλίαν.

Ἄμα λοιπὸν τὰς ἀνωτέρω ρηθείαις στήλας παρέβη τις εὐρίσκειται ἔμπροσθεν τοῦ Πανσέλιτου ναοῦ τῆς Ὑπερουσίῳ Τριάδος, οὗτινος ἡ δυτικὴ πλευρὰ ἐφελκείει τὴν προσοχὴν τοῦ ἐλευσομένου, διότι προχωρῶν πρόσω ἐν πρώτοις θεωρεῖ τὴν μεγάλην Πύλιν τοῦ ναοῦ, ἀνοίθεν τῆς ὁποίας ἐπὶ ἐξέχοντος μικροῦ καὶ λευκοῦ μαρμάρου διακρίνονται οἱ ἀκόλουθοι στίχοι:

- » *Ἀθανάτου Τριάδος περικαλλ' αἰοίδιμον αἰ.*
- » *Θεῖον τόπονδε Νεών, πρὶν γε δαμέντα χρόνῳ*
- » *Ἀθάνατα φρονέων ἀγαλυτὸς εὖς Παιριάρχης*
- » *Γερμανὸς ἐκ βάρθρων καίνισεν αὖτε νέον*
- » *ἧς τὸ πλέον δαπάνης ἰδ' ἀγαυῶν Ἀρχιερέων,*
- » *Βουλαῖς οἱ ἀγαθαῖς ἐσπομένην προφρόνως*
- » *Τῶν δι' ἱεραῖς μέμνησθε λιταῖς Τριάδος λάτρως ἱερό,*
- » *ὄφρα κεν ὑψιμέδων ἐσθλά διδοίη ἀναξ.*

Ἄνοθεν τῆς πύλης καὶ ἐντὸς λευκοτάτου μαρμάρου, συναντῶ τις εἰκόνα παριστώσαν τὴν φιλοξενίαν τοῦ Ἀβραάμ διὰ κασιτανῶ χρώματος: δεξιόθεν ταύτης ἕτερον μικρὸν μάρμαρον φέρον λελαξασμένον ἐπιτηδείως τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἐπ' οὗ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Ἐκ τούτων δ' ἐξέρχονται διαυγεῖς ἀκτῖνες, ἀριστερόθεν δὲ ἐπὶ ἀπαρτάλλετου μαρμάρου τὸ βιβλίον τοῦ Νόμου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου διακρίνεται ὁ Τίμιος Σταυρὸς μετὰ τοῦ ἀνωφωθέντος ὄφρου ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἄνοθεν δὲ ἀπάντων τούτων τρεῖς θυρίδας κινεῖται πεφραγμέναι καὶ σχηματιζούσαις ἡμισφαιρίον, ἔχον τὴν περιγέρσειαν ἐπὶ τῶν στεγῶν. Ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς τῆς γωνίας ὑψοῦται μέγας σιδηροῦς Σταυρὸς, ἕτερος περὶ τὸ μέσον τῆς στέγης καὶ ἕτερος ἐπὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ μέρους τοῦ αἰετώματος».

Δὲν θὰ προχωρήσω ἀναγράφων τὴν περιγραφήν τοῦ ναοῦ διότι εὐτυχῶς σώζεται οἷος ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Γερμανοῦ ἐκτίσθη. Ἀντιγράφω μόνον ὀλίγας γραμμὰς σχετικὰς πρὸς τὴν βιβλιοθήκην. «Ἐξώθεν τοῦ Ναοῦ ὁ περίβολος λιθόστρωτος ὢν, περιέχει καὶ τινα δένδρα κοσμοῦντα ἀρκούντως αὐτόν, ἐντὸς τούτου ὑπάρχουσιν ἕτεροι τρεῖς

δεξιμενοί. Πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ναοῦ κεῖται ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Σχολῆς κτίσμα τοῦ αἰοίδιμου Γερμανοῦ τοῦ καὶ ἀνωκαινιστοῦ τῆς Μονῆς ἀναδειχθέντος, ἔσωθεν καὶ ἐξώθεν λαμπρῶς ὀικοδομημένη καὶ ἔχουσι ἐναποταμιευμένα πλεῖστα πολυτίμη βιβλία καὶ πρὸς βορρῶν ταύτης ὑπάρχει ξύλινον κωδωνοστάσιον, ἐπ' οὗ κρέμονται τέσσαρες μικροὶ κώδωνες»

ΜΕΡΟΣ Η΄.

ΟΙ ΓΝΩΣΤΟΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

§ 1.

Ἦρην ἢ καταθέσωμεν τὸν κάλαμον, τὸν ἀτέχνως καὶ ἀδεξίως ἱστορήσαντα τὴν ὑπερχλιετῆ βίον τῆς μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐλάχιστα μόνον περὶ αὐτῆς ἔγραψαμεν, διότι ἐλαχίστας πληροφορίας μεθ' ἧλας τὰς συντάκτους ἡμῶν προσπαθείας, ἠδυνήθημεν νὰ περισυλλέξωμεν. Μάτην ἀνευρήσαμεν τὰ ἀρχεῖα τῆς Μονῆς, ἀλλὰ συγγνώμην, κατὰ παραδορῆν εἶπον ἀρχεῖα, διότι, ἐκτὸς τῶν χειρογράφων, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἱερῶν σκευῶν καὶ τινῶν εἰκόνων, ἐκτὸς τοῦ πολυτίμου ἀληθῶς αἰγυλιώδους γραμματος τοῦ Πατριάρχου Γαβριήλ, ἀνευρῶ οὐδὲν ἕτερον περισσώθη, καὶ ἂν ὑρίσκαται ἔτι, Κύριος οἶδε ὑπὸ πόσα στρώματα κόνεως θὰ ἀναπαύεται. Εὐτυχῆς ὅθεν ἐκεῖνος, ὅστις θὰ δυνήθη, ἀποτινάσσων τὸν κονιορτόν, νὰ φέρῃ εἰς φῶς καὶ διαλύσῃ τὴν πυκνὴν ἀχλύν, τὴν περικαλύπτουσαν ἔτι τὴν ἱστορίαν τῆς Μονῆς καὶ συμπληρώσῃ τὰ οὐκ ὀλίγα χάσματα, τὰ ὁποῖα εἰς ἡμᾶς, μεθ' ἧλην τὴν καλὴν μας θέλησιν καὶ τὴς τόσας προσπαθείας μας, ἐστῆθη ἀδύνατον νὰ κατορθώσωμεν.

Ὡς μικρὰν δὲ συμβολὴν διὰ τὸ ἔργον τοῦ μέλλοντος ἱστορικοῦ τῆς μονῆς παραθέτομεν ἀνευρῶς ἐλλιπὴ κατάλογον εὐαριθμῶν Ἡγουμένων αὐτῆς, ἐκ τῶν ἀπειρῶν τοιούτων, ὅσοι ἐπὶ ἕλους αἰῶνας προσέστησαν τῆς πωλυμάρτου ταύτης Μονῆς, ἧς τόσον ἐνδοξον ὑπῆρξε τὸ παρελθὸν καὶ, ὡς ἐλπίζομεν, ἐνδοξότερον θὰ ἀποβῆ τὸ μέλλον.

Ἠρώτος γνωστός ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῆς Χαλκίτου κατὰ τὰ ἔτη 809—811, ἦτο ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῖου τὸν αἰφνίδιον θάνατον ἀναφέρει

Θεόδωρος ὁ Στουδίτης ἐν τῇ ΙΓ'. Κατηγήσει αὐτοῦ, τὴν ἀποσταλείσαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν Χάλκη ἐξορίας του, πρὸς τὰ πνευματικά του τέκνα τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου « Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες, λέγει, ἡ μὲν ἡμέρα ἀναστάσιμος· ἐμοὶ δὲ περὶ θανάτου διαλεκτέον. Ἵστε γὰρ ὅπως συχνότερον ἄλλος ἐπ' ἄλλου τῶν τε ἀδελφῶν καὶ πατέρων ἔξεισι τοῦ βίου. Τοῦτο οὐδὲν ἔστιν ἄλλο ἢ μήνυμα, ὅτι καὶ ἡμεῖς θάττον μεταβαίνομεν ἐντεῦθεν μεταβαίνομεν δὲ οὐκ εἰς ἐπικήρους καὶ γεώδεις τόπους καὶ χώρας, ἀλλ' εἰς ἀθλοὺς καὶ αἰδίου μονάς, ἀπ' ὧν οὐκ ἔστιν ἐπιστρέφειν τὸ ἄταξ ἐξοδεύσαντα. Καὶ φοβερός μὲν ὁ θάνατος ὠροντιζόμενος, φοβερότερος δὲ ἔστιν ὀληνίκα ὀφθαλμοῖς ὑπολαμβάνεται, ὅπερ ἡμεῖς πρὸ ἕξ ἡμερῶν ἐν τῷ τῆς Χαλκίτου Καθηγουμένῳ ἱστορήσαμεν. Ἐπειδὴ γὰρ κτελείβομεν αὐτῶν τὰ τελευταῖα πένοντα, συνεξέστημεν ἐπὶ τῷ γεγονότι, πῶς ἐν μιᾷ καιροῦ ροπῇ μεθ' ἡμῶν ἦν καὶ ἀπ' ἡμῶν ἀπέστη παραδοθεὶς τῷ τάφῳ. Καὶ ὄντως φοιτῶν τὸ ἄκουσμα, καὶ βεβαίσιον τὸ ἴσραμα. Ἐβλήκει οὖν ἔτι ἐμπνέων ὁ μακάριος τοιάνδε φωνὴν « ἐφθιάσθην μικρὸν » ὁμοῦ τῷ λόγῳ ἐπισπάσις καὶ τὴν κεφαλὴν σὺν τῇ χειρὶ, καὶ τὸν μὲν τρόπον οὐκ ἐξεκάλυψεν, ἡμεῖς δὲ ἦσθημεν οὐτινος χίρην τὸ ἀπορούμενον. Καὶ ταῦτα εἶρηκα οὐκ ἐκείνου καθιπτόμενος μὴ γένοιτο, ἀλλ' ἑμμετὸν φριβῶν καὶ ἡμᾶς συνασφαλιζόμενος ».

Διάδοχος τούτου ἐπλήρξεν ὁ Ἰωάννης, ὅστις δι' ἀγριότην κόπων καὶ μόχθων τὴν τέως μικρὰν Μονὴν τῆς Χαλκίτου ἀνακαινίσας κατέστησε περιβλεπτον, ὁ περιλάμπουσαν τῶν εἰς τὰς πέριξ νήσους μονῶν. Ὁ Ἰωάννης οὗτος μετὰ τοῦ κλεινοῦ Ἀθανασίου ἡγουμένου τοῦ Παυλοπετρίου καὶ ἄλλων πολλῶν ἐγκρίτων μοναχῶν ταχθεὶς μετὰ τοῦ μεγάλου προασπιστοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου διέμεινε πιστὸς συναγωνισθεὶς μετ' αὐτοῦ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, τὸ πλεῖστον ὁ ἱερός Θεόδωρος μετὰ εὐλοκιστοῦς λύπης καὶ ἐγκομίον ἀναγ-
(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΟΡΗΜΑ

Σελ. 2 στχ. 26 ἄνοθεν ἀνυπόστατος ἀντὶ ἐνυπόστατος